

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 153/13

V Luxembourg, 4. decembra 2013

Sodbe v zadevah C-111/10, C-117/10, C-118/10 in C-121/10
Komisija proti Svetu

Sodišče je zavrnilo tožbe Komisije zoper sklepe Sveta o dodelitvi državnih pomoči s strani Litve, Poljske, Latvije in Madžarske za nakup kmetijskih zemljišč med letoma 2010 in 2013

Svet je s sprejetjem izpodbijanih sklepov upošteval veliko spremembo okoliščin, povezano z učinki gospodarske in finančne krize na kmetijski sektor v teh državah v letih 2008 in 2009

Pravo Unije določa, da Evropska komisija z državami članicami redno preverja obstoječe sisteme državnih pomoči v teh državah. Predlaga jim ustrezne ukrepe, ki so potrebni za postopen razvoj ali delovanje notranjega trga.

Če Komisija glede na podatke, ki jih je predložila zadevna država članica, ugotovi, da obstoječi sistem pomoči ni ali ni več združljiv z notranjim trgom, izda priporočilo, v katerem ji predlaga ustrezne ukrepe. Država članica, ki sprejme predlagane ukrepe, jih je zavezana izvajati.

Poleg tega lahko Svet Evropske unije na predlog države članice soglasno odloči, da je treba pomoč, ki jo je ta država uvedla ali jo namerava uvesti, šteti za združljivo z notranjim trgom, če izjemne okoliščine tako odločitev upravičujejo.

Komisija je v kmetijskih smernicah Skupnosti¹ državam članicam predlagala, naj spremenijo obstoječe sisteme pomoči za nakup kmetijskih zemljišč, da bodo usklajene s temi smernicami, najpozneje do 31. decembra 2009. Litva, Poljska, Latvija in Madžarska so leta 2007 sprejele te ustrezne ukrepe.

Leta 2009 so te štiri države članice Svetu Evropske unije predlagale, naj sisteme pomoči,² ki omogočajo nakup kmetijskih zemljišč, razglasi na združljive z notranjim trgom do 31. decembra 2013. Svet je tem predlogom ugodil.³

Komisija je s tožbami Sodišču predlagala, naj sklepe Sveta razglasi za nične.

Sodišče je z današnjimi sodbami te tožbe zavrnilo.

Sodišče je najprej preučilo tožbeni razlog Komisije v zvezi z **nepriстойnostjo Sveta** za odobritev pomoči, glede katerih so se države članice zavezale, da jih bodo s sprejetjem ustreznih ukrepov odpravile. Opozorilo je na osrednjo vlogo, ki jo Pogodba zaupa Komisiji za ugotavljanje morebitne nezdržljivosti pomoči z notranjim trgom. Nato je preučilo vprašanje, ali je treba pomoči, ki jih je Svet razglasil za združljive z notranjim trgom, šteti za pomoči, o katerih je Komisija že dokončno

¹ Smernice Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 (UL 2006, C 319, str. 1).

² V največjem znesku 55 milijonov litovskih litasov (LTL), 400 milijonov poljskih zlotov (PLN), osem milijonov latvijskih litov (LVL) in štiri milijarde madžarskih forintov (HUF).

³ Sklep Sveta z dne 16. decembra 2009 o dodelitvi državne pomoči s strani oblasti Republike Litve za nakup kmetijskih zemljišč v državni lasti med 1. januarjem 2010 in 31. decembrom 2013 (2009/983/EU) (UL L 338, str. 93), Odločba Sveta z dne 20. novembra 2009 o dodelitvi državne pomoči s strani oblasti Republike Poljske za nakup kmetijskih zemljišč med 1. januarjem 2010 in 31. decembrom 2013 (2010/10/ES) (UL L 4, str. 89), Sklep Sveta z dne 16. decembra 2009 o dodelitvi državne pomoči s strani oblasti Republike Latvije za nakup kmetijskih zemljišč med 1. januarjem 2010 in 31. decembrom 2013 (2009/991/EU) (UL L 339, str. 34), Sklep Sveta z dne 22. decembra 2009 o dodelitvi državne pomoči s strani oblasti Republike Madžarske za nakup kmetijskih zemljišč med 1. januarjem 2010 in 31. decembrom 2013 (2009/1017/EU) (UL L 348, str. 55).

odločila. V zvezi s tem ugotavlja, da se ustrezni ukrepi, ki jih je Komisija predlagala v kmetijskih smernicah, nanašajo le na obstoječe sisteme pomoči. V obravnavanih primerih pa so sistemi, odobreni z izpodbijanimi sklepi, novi sistemi pomoči.

Vendar je Sodišče pojasnilo, da Svet ni pristojen za odobritev novega sistema pomoči, ki je tako neločljivo povezan z obstoječim sistemom pomoči, glede katerega se je država članica zavezala, da ga bo spremenila ali odpravila.

V teh okoliščinah Sodišče poudarja, da je Svet pristojen za odobritev novega sistema pomoči, ki je podoben obstoječemu sistemu pomoči, ki ga je država članica po sprejetju predlogov ustreznih ukrepov zavezana spremeniti ali odpraviti le, če se po teh predlogih pojavijo nove okoliščine.

V obravnavanih primerih zaradi velike spremembe okoliščin, ki je povezana z učinki gospodarske in finančne krize na kmetijski sektor, za presojo, ki jo je Komisija opravila glede teh sistemov pomoči, torej ni mogoče šteti, da prejudicira presojo, ki bi se nanašala na sistem pomoči, ki zajema podobne ukrepe, vendar bi jo bilo treba uporabiti v bistveno drugačnih gospodarskih okoliščinah od tistih, ki jih je Komisija upoštevala pri svoji presoji.

Sodišče je nato preučilo trditev Komisije, da je Svet **zlorabil pooblastila** s tem, da je želel nevtralizirati posledice njene presoje glede sistemov pomoči za nakup kmetijskih zemljišč, ki so jih uvedle štiri države članice. Meni, da nič v spisu, predloženem Sodišču, ne daje podlage za trditev, da je bil izključni ali vsaj odločilni cilj Sveta drugačen od cilja pomagati litovskim, poljskim, latvijskim in madžarskim kmetom do lažjega nakupa kmetijskih zemljišč.

Komisija v tožbah poleg tega trdi, da so bili izpodbijani sklepi sprejeti ob **kršitvi načela lojalnega sodelovanja** med institucijami. Po mnenju Sodišča tako zadevne države članice niso prevzele nobene posebne zaveze, kar zadeva sisteme pomoči, odobrene z izpodbijanimi sklepi. Zato za te sklepe ni mogoče šteti, da so Litvo, Poljsko, Latvijo in Madžarsko oprostili posebne obveznosti sodelovanja, saj nikakor niso ogrozili rezultatov predhodnega dialoga med Komisijo in temi državami članicami.

Poleg tega je Sodišče kot neutemeljeno zavrnilo trditev Komisije, da je Svet storil **očitno napako pri presoji**, ker je menil, da so obstajale izjemne okoliščine, ki so upravičevale odobrene ukrepe. Poudarja namreč, da se ob upoštevanju neobičajnosti in nepredvidljivosti ter obsega učinkov gospodarske in finančne krize na kmetijstvo zadevnih držav članic za Svet ne bi moglo šteti, kot da je storil tako napako.

Nazadnje, Komisija meni, da **je Svet** s sprejetjem izpodbijanih sklepov **kršil načelo sorazmernosti**. Vendar Sodišče meni, da se odobritev zadevnih sistemov pomoči – s katerimi se z različnimi ukrepi nameravajo reševati strukturne težave ter njihovo poslabšanje zaradi gospodarske in finančne krize – ne zdi očitno neprimerna za uresničitev cilja, ki se mu sledi s sprejetjem izpodbijanih sklepov. Poleg tega ob upoštevanju časa, ki ga zahtevajo razvoj strukture kmetijskih gospodarstev (na Poljskem in v Latviji), dokončanje agrarne reforme (v Litvi) in dokončanje privatizacije zemljišč (na Madžarskem), ter trajanja učinkov gospodarske in finančne krize ni mogoče ugotoviti, da je Svet s tem, da je zadevne sisteme pomoči odobril za obdobje od 1. januarja 2010 do 31. decembra 2013, izbral očitno nesorazmeren ukrep.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je tožba utemeljena, je akt razveljavljen ali razglašen za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki je nastala z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Celotno besedilo sodb([C-111/10](#), [C-117/10](#), [C-118/10](#) in [C-121/10](#)) je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodb so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106